

«ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ»
ՀՀ ՆԳՆ կրթահամալիրի ղեկավար
Մ. Մուրադյան
2026 թ.

ԿԱՐԾԻՔ

**Առաջատար կազմակերպության՝ ՀՀ ՆԳՆ կրթահամալիրի՝
Վահագն Գրիգորի Պետրոսյանի՝ «Տեղական ինքնակառավարման
մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը» թեմայով ԺԲ.00.02
«Հանրային իրավունք» (սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական,
մունիցիպալ, բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական
կառավարում) մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների
թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսության վերաբերյալ**

ՀՀ ՆԳՆ կրթահամալիրի ոստիկանական ուսումնական ստորաբաժանման ընդհանուր իրավաբանական առարկաների ամբիոնը, մասնակցությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Հ. Ա. Ստեփանյանի, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու Ա. Ա. Գևորգյանի, Ա. Գ. Սաֆարյանի, քննարկեց Վահագն Գրիգորի Պետրոսյանի՝ «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը» թեմայով ԺԲ.00.02 «Հանրային իրավունք» (սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մունիցիպալ, բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում) մասնագիտությամբ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսությունը և հանգեց հետևյալին:

2015 թվականի խմբագրությամբ Սահմանադրությունն ամրագրել է, որ Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է տեղական ինքնակառավարումը՝ որպես ժողովրդավարության էական հիմքերից մեկը: Այս համատեքստում տեղական ինքնակառավարումը դիտարկվում է որպես հանրային կառավարման արդյունավետության բարձրացման և տարածքային համաչափ զարգացման ապահովման առանցքային գործիք, որն ուղղված է տեղական նշանակության հանրային հարցերի հասցեական և բնակչության շահերին միտված լուծմանը: Ըստ էության՝ մի շարք կազմակերպական կառուցակարգերի ներդրումը,

ավագանու վերահսկողական լիազորությունների նախատեսումը, համայնքի խնդիրների հստակեցումը, միջհամայնքային միավորումների սահմանադրաիրավական կարգավիճակի սահմանումը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների լիազորությունների ժամկետի փոփոխությունը, համայնքի որպես «հանրային իրավունքի իրավաբանական անձ» եզրույթի ներդրումը սպառիչ չեն արտացոլել տեղական ինքնակառավարման ինստիտուտի գործնական արդյունավետությունը:

Հաշվի առնելով տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավական կարգավիճակի և գործառնական շրջանակին առնչվող խնդիրները, վերջիններիս լուծման առաջնահերթություններն արդի ժամանակահատվածում, ինչպես նաև ֆինանսական ինքնաբավության ցածր մակարդակը՝ հեղինակը սույն աշխատանքի շրջանակներում փորձել է իրականացնել համալիր գիտագործնական հետազոտություն՝ ուղղված տեղական ինքնակառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ հիմնախնդիրների ուսումնասիրությանը:

Թեկնածուական ատենախոսությունը բաղկացած է ներածությունից, երեք գլխից, ութ ենթագլխից, եզրակացությունից և օգտագործված գրականության ցանկից: Աշխատանքի այսպիսի կառուցվածքը, ընդհանուր առմամբ, համահունչ է այն խնդիրներին ու նպատակներին, որոնք իր առջև դրել է հեղինակը:

Աշխատանքի ներածության մեջ հիմնավորվում է հետազոտության թեմայի արդիականությունը, ներկայացվում են թեմայի գիտական մշակվածության աստիճանը, հետազոտության օբյեկտը, առարկան, նպատակը, խնդիրները, տեսական, իրավական և փորձառական հիմքերը, ատենախոսության մեթոդական հիմքը և գիտական նորույթը, ինչպես նաև պաշտպանությանը ներկայացվող հիմնադրույթները, հետազոտության արդյունքների փորձարկումը:

Ատենախոսության առաջին՝ «Տեղական ինքնակառավարման պատմաիրավական հիմունքները և հիմնական տեսությունները» վերտառությամբ գլխում հեղինակը տեսական, իրավական, պատմական վերլուծությունների համատեքստում ներկայացրել է տեղական ինքնակառավարման ձևավորման պատմաիրավական նախադրյալները, հիմնական տեսությունները՝ հատկանշելով Հայաստանի Հանրապետությունում տեղական ինքնակառավարման կայացման ու զարգացման փուլերն ու միտումները:

Ատենախոսության երկրորդ գլուխում, որը կրում է «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների սահմանադրական կարգավիճակը և երաշխիքները հանրային իշխանության համակարգում» խորագիրը, լուսաբանված են տեղական ինքնակառավարման մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը, մեկնաբանված են փոխհարաբերությունների արդի հիմնախնդիրները, այդ թվում՝ տարածքային կառավարման մարմինների հետ, ինչպես նաև համայնքների իրավունքների սահմանադրական իրավական երաշխիքները:

«Տեղական ինքնակառավարման ինստիտուցիոնալ բարելավման նախընտրելի ուղղությունները» վերտառությամբ երրորդ գլխում հեղինակը հանգամանալից ներկայացրել է տեղական ինքնակառավարման համակարգի ինստիտուցիոնալ հիմնախնդիրները, քննարկել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների ինքնաբավությունը:

Ատենախոսության եզրափակիչ մասում շարադրված են հետազոտության արդյունքում հեղինակի կատարված եզրահանգումները:

Գիտական հետազոտության վերաբերյալ ընդհանուր առմամբ դրական կարծիքի հետ մեկտեղ հարկ ենք համարում ներկայացնել հետևյալ նկատառումները՝

1. Գիտական նորույթի տեսանկյունից վիճահարույց է պաշտպանության ներկայացվող առաջին դրույթը, որի համատեքստում հեղինակը ներկայացնում է իշխանության կենտրոնական մարմինների կողմից տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ խորհրդակցելու սահմանադրական երաշխիքների ամրագրման անհրաժեշտությունը: Մեր կարծիքով, վերոհիշյալ մոտեցումը նպատակահարմար է դիտարկել՝ հաշվի առնելով մարզում Կառավարության տարածքային քաղաքականության արդյունավետ իրագործման և համայնքների հետ համագործակցության հարթակ հանդիսացող մարզի խորհրդի իրավական կարգավիճակը:

2. Հարկ է նկատել, որ պաշտպանության ներկայացվող առաջին և երկրորդ դրույթները համակարգային առումով փոխկապակցված են: Երկրորդ դրույթի առաջարկը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության համայնքների միության առանձնահատուկ իրավական կարգավիճակն օրենքով սահմանելու անհրաժեշտությանը, որը պայմանավորված է խորհրդատվական աջակցության գործընթացներով: Մեր դիտարկմամբ՝ վերոնշյալ դրույթների հետազոտատեսական հիմքը և վերջիններիս համադրված վերլուծությունն առավել նպատակահարմար է ներկայացնել մեկտեղված՝ պաշտպանության ներկայացվող մեկ դրույթի շրջանակում:

3. Հստակության տեսանկյունից վիճահարույց է պաշտպանության ներկայացվող վեցերորդ դրույթը, որի շրջանակներում հեղինակն առաջադրել է համայնքի ղեկավարին ներկայացվող մի շարք պահանջներ, ինչը, ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված ընտրվելու իրավունքի տարիքային շեմով պայմանավորված, հնարավոր չէ ապահովել իրավակիրառ պրակտիկայում: Սակայն հեղինակը ատենախոսության շրջանակներում չի անդրադարձել «ընտրվելու իրավունքի տարիքային շեմ» հասկացության մեկնաբանմանը, այլ ներկայացրել է միայն այնպիսի առաջարկներ, որոնք վերաբերում են մրցութային կարգով համայնքի ղեկավար ընտրելու իրավական գործիքակազմերն օրենսդրությամբ ամրագրելու հիմնավորումներին:

4. Մասամբ թերի է ատենախոսության գրականության ցանկի ձևավորումը: Մասնավորապես՝ գրականության ցանկում ընդհանուր առմամբ բացակայում են նշված աղբյուրների հղումների համարակալման և դրանց էջերի տեղադիրի վերաբերյալ պատշաճ տեղեկատվությունը և էլեկտրոնային ռեսուրսի օգտագործման վերաբերյալ պատշաճ գրառումները:

Ներկայացված նկատառումները կրում են մասնավոր բնույթ, պայմանավորված են աշխատանքն առավել որակյալ տեսնելու ցանկությամբ և չեն արժեզրկում ընդհանուր առմամբ հաջողված ատենախոսությունը:

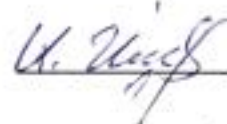
Հետևություն. Վահագն Գրիգորի Պետրոսյանի՝ «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը» վերտառությամբ թեկնածուական ատենախոսությունը գիտական նորույթ պարունակող, ինքնուրույն, ավարտուն

գիտական աշխատանք է, որը համապատասխանում է «Հայաստանի Հանրապետությունում գիտական աստիճանների շնորհման կարգը և չափանիշները հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1997 թ. օգոստոսի 8-ի թիվ 327 որոշմամբ հաստատված նմանատիպ աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներին, իսկ հեղինակը՝ Վահագն Գրիգորի Պետրոսյանը, արժանի է իր կողմից հայցվող՝ իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանին՝ ԺԲ.00.02 «Հանրային իրավունք» (սահմանադրական, վարչական, ֆինանսական, մոնիցինգայալ, բնապահպանական, եվրոպական իրավունք, պետական կառավարում) մասնագիտությամբ:

Առաջատար կազմակերպության կարծիքը Վահագն Գրիգորի Պետրոսյանի՝ «Տեղական ինքնակառավարման մարմինների սահմանադրաիրավական կարգավիճակը» խորագրով թեկնածուական ատենախոսության վերաբերյալ պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության կրթահամալիրի ոստիկանական ուսումնական ստորաբաժանման ընդհանուր իրավաբանական առարկաների ամբիոնի պետ Ա. Գ. Սաֆարյանի կողմից:

Քննարկվել և հավանության է արժանացել ընդհանուր իրավաբանական առարկաների ամբիոնի 2026 թ. սեպտեմբերի 29-ի նիստում, արձանագրություն՝ թիվ 2:

Ամբիոնի պետ՝

Ա. Գ. Սաֆարյան

Ա. Գ. Սաֆարյանի ստորագրությունը հաստատում եմ:

ՀՀ ՆԳՆ կրթահամալիրի պրոռեկտոր՝

Ա. Է. Սուքիասյան